

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

от

Станислав Анастасов - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА м. АПРИЛ 2014 г.

1. Повърхностни води

Интензивните валежи от дъжд през втората половина на април увеличиха съществено обема на речния отток спрямо миналия месец. **Общият обем на повърхностния отток в страната е 2764 млн.м³, което е с 83% повече от март и с 16% по-малко спрямо същия период през миналата година.** Модулите на оттока за отделните водосбори, изчислени на база оперативна хидроложка информация, също показват значително увеличение спрямо март.

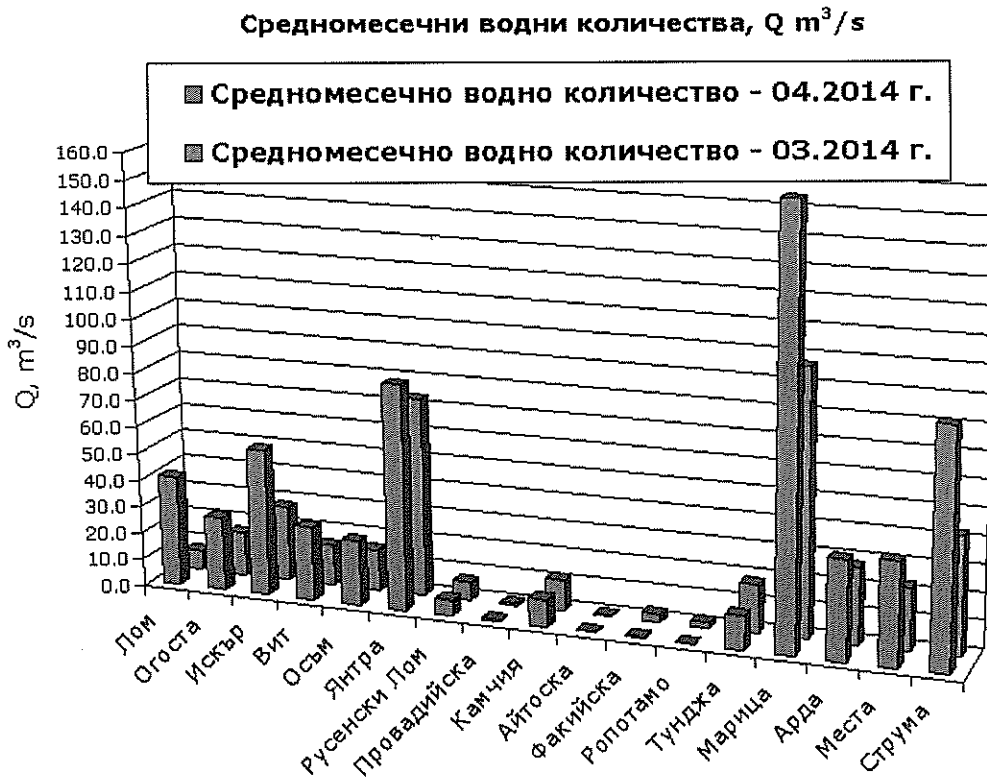
В Дунавския водосборен басейн **средномесечният обем на речния отток е 1373 млн.м³ - със 113% повече спрямо предходния месец и с 15% повече спрямо същия период през миналата година.** Почти всички наблюдавани реки, с изключение на р. Русенски Лом са с по-голям обем на оттока спрямо март (с 10% до 90%), а спрямо месец април 2013 г. с по-малък обем на оттока са реките Янтра (- 24%) и Русенски Лом (-19%). Без съществено изменение и при минимални денонощни колебания на водното ниво (± 10 cm) през целия месец беше р. Русенски Лом. При останалите наблюдавани реки във водосбора, в резултат на обилните валежи от дъжд през последното десетдневие на април, бяха регистрирани значителни повишения на водните нива – със 133 cm на р. Лом при с. Василковци, със 106 до 189 cm в основното течение на р. Огоста, със 107 до 180 cm в средното и долното течение на р. Искър, със 100 cm при с. Садовец на р. Вит, с 263 cm на р. Осъм при с. Изгрев, със 178 cm на р. Росица при гр. Севлиево и с 203 cm при с. Каранци на р. Янтра. Надвишение на средномесечната норма на обема на речния отток се отчита към крайните станции на реките Лом, Искър, Вит, Осъм и Янтра.

В Черноморския водосборен басейн **обемът на речния отток за изминалия месец е 67 млн.м³, с 42% по-малко спрямо март и със 73% по-малко спрямо април 2013 г.** През изминалия месец наблюдаваните реки във водосбора останаха без съществена промяна, като при голяма част от оперативните хидрометрични станции бяха регистрирани продължителни периоди на задържане на речните нива. Регистрираните повишения на водните нива във водосбора бяха незначителни и краткотрайни – в рамките на 36 cm. Обемът на оттока към крайните створове на наблюдаваните реки във водосбора е под нормата за месеца.

В Източнобеломорския водосборен басейн **средномесечният отток на реките за април е 938 млн.м³ - със 74% повече спрямо март и с 13% по-малко спрямо април 2013 г.** При голяма част от хидрометричните станции беше регистрирано повишение на речните нива в резултат на валежите от дъжд през втората половина на месеца, по-значително в басейна на р. Арда – с 46 до 114 cm в основното течение и с до 147 cm на р. Върбица при сп. Джебел. В поречие Марица по-съществено се повишиха водните нива в основното течение на реката – с до 84 cm, както и на р. Тополница при с. Поибрене (+95 cm). При Родопските притоци на реката регистрираните повишения на водните нива, в резултат на валежи, бяха в границите 27-69 cm. В басейна на р. Тунджа повишенията на водните нива бяха краткотрайни, с до 78 cm. Реките Марица и Арда са с по-голям обем на оттока спрямо март,

съответно с 57% и 161%. Надвишение на средномесечната норма на обема на речния отток се отчита към крайните створове на реките Марица, Арда и Върбица.

В Западнобеломорския водосборен басейн **обемът на речния отток за април е 385 млн.м³, с 85% повече спрямо март и с 50% по-малко спрямо април 2013 г.** В сравнение с миналия месец обемът на оттока на р. Струма се е увеличил със 103%, а на р. Места - с 60%. В резултат на валежите от дъжд през последните десет дни на месеца по-съществени повишения на водните нива бяха отбелязани при гр. Хаджидимово на р Места (+ 74 см) и в основното течение на р. Струма със 70 до 98 см. Обемът на оттока към крайните створове на наблюдаваните реки във водосбора е под месечната норма.

Данни от хидрометричните измервания към крайните станции на реките

Вследствие **повишаването** на водните нива през месец април:

В поречието Огоста и западно от Огоста:

Река Чупренска - в резултат на повишено водно ниво, в землището на общ. Чупрене, обл. Видин има наводнени обработваеми площи, нарушен стабилитет на два броя пътни мостови съоръжения и аварирани пешеходни мостови съоръжения в с. Търговище. В регулацията на с.Чупрене, с. Търговище и с. Върбово, общ. Чупрене, обл.Видин има частично наводнени дворове и сутеренни помещения на къщи.

Река Горни Лом - в резултат на повишеното си водно ниво, в землището на общ. Чупрене, обл. Видин има аварирани пешеходни мостови съоръжения в с. Средогрив, с. Долни Лом и с. Горни Лом. В регулацията на същите населени места има частично наводнени дворове и сутеренни помещения на къщи. В Община Чупрене е обявено бедствено положение до 19.05.2014 г.

Река Гюргичка бара преминава през с. Гюргич, общ. Ружинци, обл. Видин. Вследствие на падналите обилни дъждове водното ниво в р. Гюргичка бара е повишено, при което има наводнени къщи и дворове от селото.

Река Стакевска - при повишаване на водното ниво, вследствие намалена проводимост на мостово съоръжение в регулацията на с. Стакевци, общ. Белоградчик, обл. Видин, на левия бряг на реката частично са оводнени дворове и сутеренни помещения на къщи.

р. Лом - вследствие повишено ниво в регулацията на с. Бело поле, с. Дреновец и с. Тополовец, общ. Ружинци, обл. Видин, на има частично наводнени дворове и сутеренни помещения.

Река Дългоделска Огоста, в резултат на повишеното си водно ниво има наводнени земеделски имоти в землището на общ. Георги Дамяново, обл. Монтана.

Река Огоста в резултат на повишеното си водно ниво има наводнени обработваеми площи в землището на общ. Хайредин, обл. Враца.

През населеното място с. Плешивец, общ. Ружинци, обл. Видин преминават две малки реки - десни притоци на р. Лом. За периода 23.04.14 г. и 24.04.14 г. водните им нива се повишават и наводняват прилежащи къщи и дворове. Разрушени са две пешеходни пасарелки.

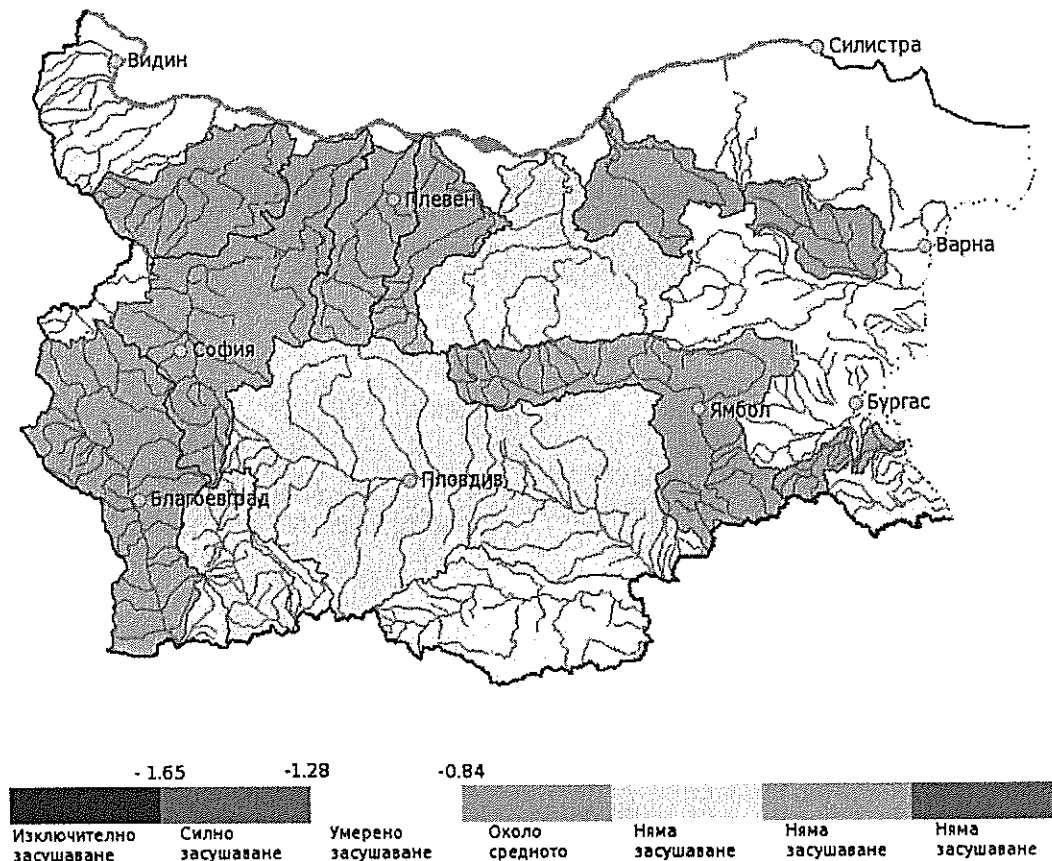
В поречие Арда

Залети от река Перперешка и р. Бърза река (приток на Перперешка) градини, мазета и приземни етажи в община Кърджали и община Черноочене и подкопани устои на мост на реката в община Черноочене.

Стойност на индекса на засушаване SRI

НИМХ ежесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец април 2014 г. индексите са както следва:

- около средно засушаване – по поречиата на реките: Огоста, Искър, Русенски Лом, Провадийска, Тунджа, Струма;
- в останалите поречия – няма засушаване

РЕКА ДУНАВ

През м.април средномесечното ниво на р. Дунав в българския участък при всички пунктове за наблюдение е било с 21 до 34 cm по-ниско в сравнение с март и със 197 до 257 cm по-ниско спрямо месечната норма.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. АПРИЛ 2014 г.

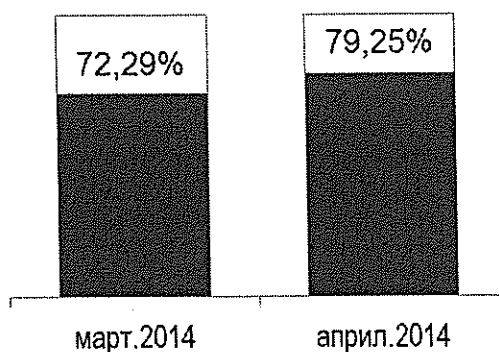
В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, на базата на ежедневна информация постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение №1 към чл.13 ал.1, т.1 от Закона за водите комплексните и значими язовири са 53 броя.

- Сумата на общите им обеми е 6 692,03 млн.м³, което представлява около 87 % от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири.
- Сумата от наличните в тях завирени обеми към 30 април 2014 г. е 5246,6 млн.м³ и представлява 79,25% от сумата на общите им обеми.

В края на април 2013 г. този процент е 81,66.

За периода 31.03.2014 - 30.04.2014 г. наличният завирен обем в язовирите се е увеличил със 460,9 млн.м³.

Наличният завирен обем в язовирите според основното им предназначение е както следва:

- питейно-битово водоснабдяване – 81,3% от общия обем,
- напояване – 66,3% от общия обем,
- енергетика – 87,6% от общия обем.

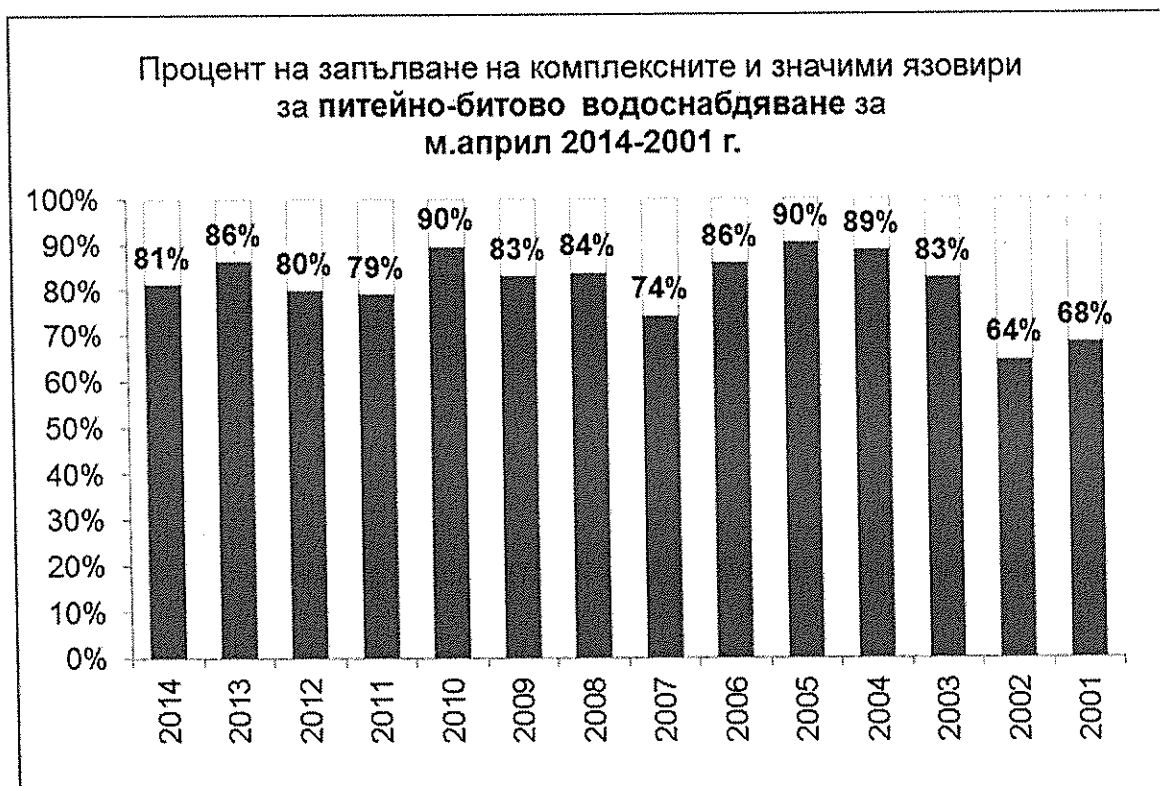
Към момента няма критично ниски нива на комплексни и значими язовири в страната. През месец април 2014 г. са преливали яз.“Боровица“, яз.“Камчия“, яз.“Ал.Стамболийски“, яз.“Кърджали“, яз.“Студен кладенец“ и яз.“Ивайловград“. Няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях.

Наличните зарегулирани обеми в края на месец април са достатъчни да задоволят нуждите на водоползвателите.

КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ С ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ /ПБВ/

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 30 април 2014 г. е 1219,3 млн. м³, което е **81,3% от общия им обем и е с около 3,5 % по-висок спрямо обема им в края на месец март 2014 г. и с около 5,1% по-нисък спрямо обема им в края на април 2013 г.** Степента им на напълване е както следва: яз.“Искър” – 78,2%, яз.“Бели Искър” – 20,9%, яз.“Среченска бара” – 98,4%, яз.“Христо Смирненски” – 79,2 %, яз.“Йовковци” – 99,0%, яз.“Тича” – 73,9%, яз. “Камчия” – 100,3%, яз.“Ясна поляна” – 83,2%, яз.“Асеновец” – 80,2%, яз.“Боровица” – 100,0%, яз.“Студена” – 64,0% и яз.“Дяково” – 49,3%.

Наличните зарегулирани обеми в края на месец април са достатъчни да задоволят нуждите на водоползвателите.

ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ЗА М. АПРИЛ 2014 Г:

Създадите се условия за високи води през втората половина на м.април доведоха до интензивно изтакане на язовирите чрез ВЕЦ. Вземайки предвид прогнозата за продължителни валежи се отпуснаха допълнителни обеми вода както следва:

- От яз."Кърджали" – 150,000 млн.м³
- От яз."Студен кладенец" – 150,000 млн.м³
- От яз."Цанков камък" – 40,000 млн.м³
- От яз."Въча" – 40,000 млн.м³

III. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В ОБЩИНСКИТЕ ЯЗОВИРИ

ДУНАВСКИ РАЙОН

- В Община Чупрене е обявено бедствено положение до 19.05.2014 г. През преливника преливат два язовира – яз.„Дебин дол”, яз.„Върбово”. Понижават се водните им нива чрез контролирано изпускане. Извършени са дейности по отводняване на залетите дворове и сутеренни помещения на къщите, като се наблюдава тенденция към оттичане на речните течения към речното корито и спадане на водните нива.
- Яз.„Гюргич” в землището на с.Гюргич, общ.Ружинци, обл.Видин - отворен основен изпускател, преливат водни количества през преливника, като водата постъпва в чашата на яз.„Смирненски” в землището на с. Смирненски, общ. Брусарци, обл. Монтана, който има свободен воден обем.
- Яз.„Дъбравка” – общинска собственост в землището на гр. Белоградчик, общ. Белоградчик, обл. Видин - отворен основен изпускател и прелива през преливника. Водните количества се провеждат безпрепятствено.
- Яз.„Ошане” - в землището на с. Ошане, общ. Белоградчик, обл. Видин - отворен основен изпускател и прелива през преливника. Водните количества се провеждат безпрепятствено.
- Язовир „Раяновци” в землището на с. Раяновци, общ. Белоградчик, обл. Видин и яз. „Божурица” са с отворени основни изпускатели. Стопанисват се от "Напоителни системи" ЕАД клон Видин. Отворени са и деривациите към яз. "Рабиша".
- На десен приток на р.Гюргичка бара в землището на с. Белотенци, общ. Монтана, обл. Монтана е изграден яз. "Свински" - общинска собственост, през преливника му преливат водни количества, които се отвеждат безпрепятствено, не минават през населеното място и вливат в езерото на яз. "Смирненски". За освобождаване на воден обем и контролирано изпускане от язовира, работи на пълна мощност ВЕЦ "Смирненски", разположен под язовирната стена на яз. "Смирненски". На язовирната стена има постоянно наблюдение от служители на "Напоителни системи" ЕАД клон Мизия. След язовирната стена и ВЕЦ "Смирненски" водните обеми преминават безпрепятствено през речното легло на р. Нечинска бара.
- Яз.„Балова шума” в землището на с. Гаврил Геново, общ. Георги Дамяново, обл. Монтана - общинска собственост, е с неработещ основен изпускател, прелива през преливника, като през язовирната стена има изграден временен работещ сифон от полиетиленови тръби ф225, през м.април е отворен за контролирано изтакане.
- Яз.„Киселово” – общинска собственост, разположен в землището на общ. Брусарци, обл.Монтана е завирен до кота преливен ръб и е с отворен основен изпускател. Водните обеми след язовирната стена се отвеждат безпрепятствено към р. Нечинска бара.
- Яз.„Клисурица”, стопанисван от "Напоителни системи ЕАД кл. Мизия гр. Враца, изграден на р. Цибрица прелива през преливника и е с отворен основен изпускател, водата се провежда безпрепятствено към момента.

ЧЕРНОМОРСКИ, ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ, ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОНИ

Няма данни за преливания и възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях, няма данни за засегнати населени места.

По данни от Басейновите дирекции получени към 30 април 2014 г. състоянието на водите в 68-те язовира определени в предаварийно състояние е както следва:

- 21 язовира - около кота мъртъв обем;
- 6 язовира – пълни около и под 1/3 от обема;
- 16 язовира – със завирен обем между 40 и 60 %;
- 7 язовира – със завирен обем около и над 80 %;
- 7 язовира – не са предприети мерки за изпълняване на предписанията на Басейновите дирекции;
- за 10 броя язовири са предприети частично действия по възстановяването им;
- за 6 броя язовири има изготвени проекти за възстановяване на язовирните стени -предприети са действия с обследване (проект);
- яз."Белчев дол", Общ. Габрово - отнето разрешително за водовземане от язовира;
- яз."Лялинци", общ.Трън - прекратена концесия;
- **Възстановени/ подобро състояние:**
 - яз."Преселец", СН"Водна лилия" - При извършена проверка на 24.03.2014 г. е констатирано, че в следствие на извършените ремонтно-възстановителни работи, всички съоръжения към язовира са в много добро състояние.
 - яз."Вълчитрън-3" - извършени ремонтно-възстановителни работи по корона, воден откос и преливник в ерозиралите участъци чрез насипване на едър ломен камък. При последната проверка на междуведомствената комисия, назначена от Областния управител на област Плевен е съставен констативен протокол № 176/15.10.2013 г. с участието на представител на "НЕК" ЕАД Предприятие "Язовири и каскади". С този протокол техническото състояние на язовирната стена и съоръженията към нея е определено като неизправно-частично работоспособно.

С УВАЖЕНИЕ,

СТАНИСЛАВ АНАСТАСОВ
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ